

כ"ב שבט תשע"ו
01/02/2016
2016-0002-81

חוזר מנכ"ל מיוחד
מס' 92

לכבוד
מנהלי מחלקות לשירותים חברתיים

שלום רב,

הנדון: נוהל טיוב התיאום בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשטרת ישראל בתחום אלימות במשפחה בדגש על נשים בסיכון גבוה

במטרה לצמצם עד כמה שניתן את הפגיעה בנשים בסיכון, סוכם על שיפור שיתוף הפעולה והגברת התאום בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים למשטרת ישראל, הוחלט על גיבוש נוהל משותף למשטרת ישראל ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים בתחום אלימות במשפחה, בדגש על נשים בסיכון גבוה.

הנוהל הינו תוצאה של תהליכי למידה והפקת לקחים מדיונים שהתקיימו בוועדה לבדיקת מקרי רצח ומפורומים אחרים הדנים במקרים של אלימות במשפחה עם מסוכנות גבוהה.

הנוהל מהווה מנגנון לתיאום הדדי במקרים של נשים בסיכון גבוה ובמסגרתו יתקיימו דיונים קבועים לבחינת המסוכנות ותכניות ההגנה הנדרשות.

הנוהל גובש ע"י נציגי משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מרכז השלטון המקומי ומשטרת ישראל.

מצ"ב הנוהל.

בברכה,

אליעזר ח. יבלון
המנהל הכללי

העתק:

מר שלמה דולברג, מנכ"ל מרכז השלטון המקומי
מר ישראל נדיבי, מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות
חברי הנהלת המשרד

**נוהל טיוב התיאום בין משרד הרווחה והשירותים
החברתיים ומשטרת ישראל בתחום אלימות
במשפחה בדגש על נשים בסיכון גבוה**

**נוהל טיוב התיאום בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשטרת ישראל
בתחום אלימות במשפחה בדגש על נשים בסיכון גבוה**

במסגרת המאמצים והמגמה לשיפור שיתוף הפעולה והגברת התיאום האופרטיבי בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים למשטרת ישראל, הוחלט על גיבוש נוהל לטיוב התיאום בין שני המשרדים בתחום אלימות במשפחה, בדגש על נשים בסיכון גבוה. הנוהל הנו תוצאה של תהליכי למידה והפקת לקחים מדיונים שהתקיימו בוועדה לבדיקת מקרי רצח ומפורומים אחרים הדנים במקרים של אלימות במשפחה עם מסוכנות גבוהה.

1. מטרת הנוהל

הנוהל מהווה מנגנון לתיאום הדדי במקרים של נשים בסיכון גבוה ובמסגרתו יתקיימו דיונים קבועים לבחינת המסוכנות ותכניות ההגנה הנדרשות. הנוהל גובש ע"י נציגי משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מרכז השלטון המקומי ומשטרת ישראל.

2. גיבוש רשימת נשים בסיכון גבוה

- א. בכל תחנת משטרה, תגובש רשימת כלל הנשים בסיכון על רקע אלימות במשפחה לפי דרגת חומרה יורדת (הראשונה ברשימה היא ברמת המסוכנות הגבוהה ביותר).
- ב. הערכת חומרת הסיכון תתבסס על הכלי להערכת מסוכנות המשמש את המשטרה בכל חקירת אלימות במשפחה ועל כל מידע רלוונטי אחר ידוע בעת ביצוע ההערכה.
- ג. גיבוש הרשימה הראשונית ייעשה באחריות מפקד התחנה ולאחר מכן תעודכן באופן שוטף גם במקרים שיובאו ביוזמת המחלקות לשירותים חברתיים ומרכזי הטיפול באלימות במשפחה לדיוני הסטאטוס.
- ד. רשימה זו תשמש בסיס לדיון סטאטוס פרטני, שיתקיים בכל הרמות, כמפורט להלן ובהשתתפות גורמי הרווחה המקבילים, במטרה לוודא תיאום מרבי בין הטיפול של המשטרה ושל המחלקה לשירותים חברתיים על בסיס המידע הקיים בשתי המערכות.
- ה. דיוני סטאטוס אלה יתמקדו בהיבטי הסיכון והמוגנות וללא פירוט תכני הטיפול של המחלקה לשירותים חברתיים שיש עליהם חסיון. דיון זה לא נועד לקבלת מידע מגורמי הרווחה לצרכי החקירה ופרוטוקול הדיון לא ישולב בתיק המשטרה.
- ו. לפי הצורך, יוכנסו לרשימה גם נשים שרמת המסוכנות שלהם אינה גבוהה עפ"י הכלי להערכת מסוכנות אך קיים מידע/חשש לסיכון על ידי המשפחה המורחבת.
- ז. מקרים ביוזמת המחלקה לשירותים חברתיים: במסגרת הדיון, ניתן יהיה לדון גם במקרים שיועלו ע"י מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית לאחר שזה השתכנע, כי בהתאם להערכת המסוכנות שבוצעה על ידי העובד

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל משרד הרווחה והשירותים החברתיים לשכת המנהל הכללי

הסוציאלי, נמצא כי מדובר בנשים בסיכון גבוה. זאת, גם כאשר טרם הוגשה תלונה ע"י אותן נשים.

ח. כאשר האישה מוכרת כמקרה ארצי (לא מטופלת באף רשות מקומית יוכל המפקח המחוזי מהשירות לרווחה הפרט והמשפחה, המפקח על הרשות המקומית שממנו באה האישה או המפקח המחוזי על המקלט לפנות לקצין נפגעי עבירה מחוזי שבמחוזו נמצאת התחנה הרלוונטית, לצורך קביעת דיון סטטוס משותף משטרה- רווחה.

ט. בכל דיון כאמור ייערך סיכום פרטני ומסווג בהתאם, שלא יהווה חומר חקירה, ויופץ לכול המשתתפים ולמנהל המחלקה לשירותים חברתיים.

3. להלן פירוט הבהרות וכללים ליישום ההנחיות הנ"ל:

א. הבהרות כלליות

(1) הנחיות אלה נועדו לשפר את שיתוף הפעולה ושיתוף החשיבה והמידע, עם גורמי הרווחה, ולהבטיח מעקב תדיר וסדור אחר נשים הנמצאות בסיכון גבוה על רקע אלימות במשפחה.

■ אין בהנחיות אלה כדי לייתר את הקשר השוטף המתקיים עם גורמי הרווחה בכל תיק אלימות במשפחה, ללא קשר לרמת המסוכנות כגון: נוהל דיווח ויידוע במקרי "אורות אדומים" - ולאחר אירוע קיצון כגון: מוות, התאבדות, רצח והריגה או פגיעה חמורה.

■ ועדה מחוזית לאלימות במשפחה וגילוי עריות- ועדה העוסקת באסירי אלימות במשפחה בעניין חופשות, שחרור מוקדם, ביקורי ילדים והטיפול במשפחה בקהילה והאסיר בכלא.

ב. הבהרות לעניין הדיונים בכל הרמות

(1) השתתפות נציגי משטרת ישראל הרלוונטיים, היא בכל רמות הדיון ומול הרמות המקבילות במחלקה לשירותים חברתיים לפי הפירוט הבא:

מסגרת הדיון	נציג הרווחה	נציג המשטרה	אחריות לזימון
דיון ברמת הרשות המקומית	עובד סוציאלי שימונה ע"י מנהל המחלקה	אגף חקירות ומודיעין בתחנה	משטרה
דיון רבעוני	מנהל המחלקה לשירותים חברתיים	מפקד תחנה או מפקד המרחב	משטרה

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל משרד הרווחה והשירותים החברתיים לשכת המנהל הכללי

	אופרטיבי		
משטרה	מפקד המרחב	מפקח מחוזי / מרכז השרות לרווחת הפרט והמשפחה במחוז	דיון חצי שנתי
משטרה	מפקד מחוז	מפקח ארצי אלימות במשפחה / מרכז השרות במחוז	דיון שנתי מפקד מחוז משטרה
משטרה	רמ"ד נפגעי עבירה	מנהלת השרות / מפקח ארצי אלימות במשפחה / מרכזות השרות לרווחת הפרט והמשפחה במחוז	דיון שנתי רמ"ד נפגעי עבירה

- (2) בדיונים בתחנה, הנוגעים למספר רשויות מקומיות, יתנהל הדיון לפי רשויות מקומיות כך שנציג המחלקה לשירותים חברתיים מאותה רשות יוזמן וישתתף רק בחלק העוסק בנשים ברשות המקומית שלו.
- (3) מטרת השתתפות נציגי המחלקה לשירותים חברתיים, היא להביא את ההיבטים והמידע שלהם בעניין ההגנה והמסוכנות, ביחס לנשים שהוכנסו לרשימה ע"י המשטרה, על מנת שההחלטות ביחס לסיכון ולמגונות של אותן נשים, יתבססו על מלוא המידע שבידי הרשויות והעדכון יהיה רציף וקבוע.
- (4) דיון לגבי אישה השוהה במקלט: מחובתו של העובד הסוציאלי מהמחלקה לשירותים חברתיים להגיע לדיון לאחר שהתעדכן מראש לגבי מצבה של האישה במקלט, והאם לצוות המקלט יש מידע שנדרש להציג בדיון.
- (5) על המשטרה להעביר את הרשימה למחלקה לשירותים חברתיים לא יאוחר משבעה ימי עבודה לפני מועד הדיון.
- (6) המשטרה תעביר את רשימת הנשים בסיכון בפירוט לגבי מי נתנו את הסכמתן להעברת המידע לרווחה, מי התנגדו ומי לא נשאלו על כך, שכן הדבר משליך על היערכות המחלקה לשירותים חברתיים לדיון והיקף המידע שבו יוכלו לשתף.
- (7) בכל מקרה, לא תהיה פניה של המחלקה לשירותים חברתיים לנשים מתוך הרשימה לפני הדיון, אלא אם מדובר בנשים המוכרות למחלקה לשירותים חברתיים ובכפוף לשיקול דעת המטפל.

ג. הבהרות ביחס להחלטות למענה בהתאמה לסיכון הנשקף

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל משרד הרווחה והשירותים החברתיים לשכת המנהל הכללי

1) החלטות למענה בהתאמה לסיכון הנשקף, יכולות להיות מתוך מגוון המענים בהם נעשה שימוש כיום במשטרה כגון: –ביקורי ניידות, ביקור רכז מודיעין או מש"ק, קיום קשר טלפוני.

2) ההחלטות יכולות להיות גם במסגרת המענים של משרד הרווחה והשירותים החברתיים כמו: מקלטים לנשים או במסגרת פתרונות אחרים בקהילה שיותאמו לכול מקרה ומקרה.

3) המענה יינתן ע"י הגורמים המתאימים, בהתאם לאמצעי הנדרש, לרבות ביצוע הערכת איום אצל סגן מפקד המחוז כמקובל, במקרים המתאימים.

4) המענה יכול גם את מה שיסוכם בדיון המשותף עם המחלקה לשירותים חברתיים, בהתאם לחלוקת האחריות שתיקבע, לרבות החלטה על העברת המשך הטיפול לוועדות אלימות במשפחה או במסגרת נוהל "אורות אדומים", בהובלת המחלקה לשירותים חברתיים ובהשתתפות נציגי המשטרה.

ד. רפרנט מתאם

1) בכל תחנה ומרחב ימונה רפרנט לנושא זה אשר ישמש כגורם המתאם לצורך הדיונים במסגרת התחנה או המרחב, העברת הדיווחים כנדרש ותיאום מול המחלקה לשירותים חברתיים

2) בכל רשות מקומית ייקבע ע"י מנהל המחלקה לשירותים חברתיים, רפרנט מתאם אשר מולו יתבצעו כל התיאומים המתחייבים מנוהל זה והנוגעים לאותה רשות. במקומות בהם פועל "עו"ס משטרה" או "עו"ס עיר ללא אלימות משטרה" תהיה עדיפות להיותו הרפרנט שייקבע.

3) שמות הרפרנטים המתאמים יימסרו לתחנות ולמחלקות לשירותים חברתיים באופן הדדי, תוך עדכון שוטף בכל שינוי.